

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

HRVATSKI JEZIK

viša razina

ŠKOLSKI ESEJ

HRV A IK-2 D-S014

HRVA.14.HR.R.K2.08

12

Hrvatski jezik

Školski esej

Prazna stranica

HRV A IK-2 D-S014

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite školski esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **160** minuta.

U ovome dijelu ispita napišite školski esej slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje školskoga eseja.

Školski esej treba imati od **400** do **600** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj ne će bodovati. **Školski esej obvezno napišite na list za školski esej.**

Pišite čitko. Školski esej bodovat će se s nula (0) bodova ako je pisan velikim tiskanim slovima ili ako je nečitko napisan. Ako pogriješite u pisanju, pogriješke stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 8 stranica, od toga 3 prazne.

Hrvatski jezik

Školski esej

Pozorno pročitajte navedene tekstove nakon kojih slijede upute i smjernice za pisanje školskoga eseja.

Prvi tekst

Miroslav Krleža, *Povratak Filipa Latinovicza*

Slušajući tu jednoličnu i praznu životnu shemu svoga kočijaša, Filip je osjećao spram Jože Podravca neku neizrecivo indiferentnu daljinu. „Dvije stotine milijuna ovakvih iz drva izrezanih kočijaša živi ovdje po ovim livadama od Tihog oceana do ovih panonskih močvara: lica jednaka, ruke jednake, sudbine jednake.”

(...)

„Joža Podravec ima zingericu i šlingeraje, a on Filip, rješava stvari na simboličan način: igrajući se obojadisanim plohama kao formulama, rješavajući zapravo probleme jedne apstraktne, potpuno imaginarne aritmetike. Jako je daleko između njega i ovog panonskog kočijaša: zapravo neshvatljivo daleko! Daleko je između njega i onog kasnosecesionističkog spomenika na kaptolskoj promenadi. I to su dva svijeta. A ona žuta graničarska, erarska, barokna crkva ondje na livadi, i ona je svijet za sebe. Stoji tu kao neka vrsta utvrde u ovom blatu i govori već nekoliko stotina godina ovim Panoncima neke svoje osnovne programe i rezolucije, a bez ikakvog naročitog rezultata; način mišljenja ovih kočijaša nije se ni u čemu izmijenio sigurno već dvije hiljade godina. Taj čovjek pokraj njega na boku bliže je panonskoj prapojavi nego Matisseu! To je marvogojac doslovno, i kako je daleko od tih njegovih žuljavih dlanova do Filipova osjećaja tkanine ili svile među prstima! Sjede tu tako dva čovjeka na boku, ovakav nastrani neurastenik, slikarski sektaš, relativist, fauvist, kolorist, i govore istim jezikom, a to su zapravo dva jezika i dva kontinenta!

Hrvatski jezik

Školski esej

Drugi tekst

Milutin Cihlar Nehajev, *Bijeg*

Govorili smo o selu. Ja još nikad dosada nisam vidio pravoga sela ni pravoga seljaka, onoga što pozna samo svoju zemlju. Naš Primorac, ako i obrađuje vinograd, nije seljak (a nije valjda nikad ni bio); njegovo se zvanje mijenja prema potrebi: u mladosti je mornar, kasnije nadničari sa svojom lađicom ili radi oko vinograda. Uvijek je spreman da dohvati nešto bolje.

(...)

Toša naveo razgovor na literaturu – i odmah došli mi u debatu.

– Vi se svi tužite da se naše knjige ne prodaju, da književnik stradava. Ja ti kupujem gotovo svaku našu knjigu; pa znaš što mi se čini da je krivo svemu? Vi ste svi nekakvi užasni slabići; ne vjerujete ni u sebe ni u drugoga, opisujete uvijek neke nervozne i izmučene ljude. A pogledaj ti nas ovdje što radimo po strani. Jedva ja razumijem to vaše umjetničko raspoloženje; a kako ćeš da se za nj zagrije široka masa puka? (Toša se sav zažari u raspravi i to mu izvrsno pristaje; njegova Anka gledala je u nj kao u svoj idol.)

– Ti si, Toša, previdio da ta velika masa puka nas ne razumije zato što nas ne čita, pače što nas ne može čitati. A da ima i manje analfabeta, jedva da bi tvoj seljak iz Zdenca imao kakav interes za lijepu knjigu.

Hrvatski jezik

Školski esej

Upute

Svoj školski esej oblikujte kao zaokruženu cjelinu s **uvodom**, **razradom** i **zaključkom**.

Pazite da Vaš školski esej bude **pravopisno** i **gramatički** točan.

Sve smjernice morate uvrstiti u svoj školski esej.

Redoslijed ponuđenih smjernica ne obvezuje Vas u oblikovanju školskoga eseja.

Smjernice za pisanje školskoga eseja

- Predstavite poetike romana *Bijeg* i *Povratak Filipa Latinovicza*.
- Smjestite polazne tekstove u kontekst romana. Portretirajte likove Filipa Latinovicza i Đure Andrijaševića na temelju polaznih tekstova te romana u cjelini.
- Usporedite polazne tekstove i objasnite povezanost tema i problema. Prikažite čime su zaokupljeni Filip Latinovicz i Đuro Andrijašević u polaznim tekstovima. Protumačite Filipovu zabrinutost i Đurina zapažanja. Predstavite Filipove i Đurine sugovornike i njihove stavove na temelju polaznih tekstova i romana u cjelini. Potkrijepite primjerima iz romana.
- Protumačite u kakvu su odnosu umjetničko stvaralaštvo i društvena sredina te u kojoj se mjeri prožimaju umjetnička djela i oni kojima su namijenjena. Svoje tumačenje potkrijepite čitateljskim iskustvom i/ili primjerima iz romana.

Hrvatski jezik

Prazna stranica

HRV A IK-2 D-S014

99

Hrvatski jezik

Prazna stranica

HRV A IK-2 D-S014

99